

האשמות הונאה נגד אמנון ברנס

מי שחשב כי פרשת ידליו מתרחשת רק בישראל, טעה. ידיו הטוב ושותפו של אשר ידליו, הלא הוא המיליונר אמנון ברנס, הואשם בימים אלה בארץ-הברית באשמות הונאה רבות על-ידי ועדת-ניירות-הערך האמריקאית, ש-היא גוף מיספטי בעל שיניים חדות ביותר.

אמנון ברנס ידליו באמריקה

ברנס היה מייסדי ומנהלי חברת הע"ק "דיילין", שהגיעה אל סף פשיטת-רגל לפני שלוש שנים, והובראה אחרי שברנס סולק מן החברה. ועדת-ניירות-הערך בדקה מה קרה בחברה בתקופת ברנס, ו-עתה הגישה כתבי אישום על הונאה נגדו ונגד שותפו לחברה, מקס קנז' דיוטי.

האישומים קובעים, כי ברנס ניצל את מעמדו ב"דיילין" לשם השגת רווחים אישיים, תוך עשיית עסקות שאותן הע-לים מדיעת בעלי-המניות.

השיטה שבה פעלו היתה הפקדת פיק-דונות של "דיילין" בבנקים תמורת הלי-וואות אישיות בתנאים נוחים לברנס באופן אישי. הלוואות אלה הגיעו עד ל-סכום של 3 מיליון דולר. גוף מיספטי שהקים ברנס, בשם "אדם", קיבל הלי-וואה לא-מובטחת של 2 מיליון דולר מ-"פרסט נשיונל בנק אוף שיקאגו" בשנת 1973, כאשר הבנק ניסה לקבל עסקים של "דיילין". ואכן, באוגוסט 1973 לקחה "דיילין" הלוואה של 30 מיליון דולר מקבוצת בנקים בראשות בנק זה.

אישום אחר נוגע להלוואה שלקחו ברנס וחבריו מ-"דיילין", ובה קנו חבילת מניות גדולה של "דיילין". כעבור זמן העבירו בחברה החלטה שבה הק-טינו את חובם עבור המניות ב-1.4 מיליון דולר. על פעולה זו לא דווח לבעלי-המניות. ברנס מואשם גם בהר-עות כוזבות על מצב החברה, במסיבות-עתונאים.

מעצר היחסן

דוגמה לאפלייה של בית-המישפט בי-יחסו כלפי נעצרים, ניתן ללמוד מן הי-מיקרה הבא. בדרך כלל, כאשר נעצר אדם, לא אוסר בית-המישפט את פירסום שמו ולא-איסן מדובר בקטיון, או ב-עבירה ביטחונית, או בסביבה המוגדרת היטב בחוק. אבל לפעמים, כאשר הי-עצור הוא בעל ייחוס, אוסר בית-המיש-פט את פירסום שמו סתם כך, וברור כי האיסור אינו כדון ונובע בעיקר ממע-מדו של האיש.

במיקרה הנדון נעצר אדם על שנמצאו בכספת אשר בחנותו ובכספת שלו בבנק כ-50 אלף דולר, 12 מטבעות-זהב ועוד סכומי כסף זר. האיש נעצר, ובית-המישפט הורה לשחררו בערבות בטוחה של 50 אלף לירות, ולהפקיד את דרכונו. בית-המישפט הורה גם לאסור את פירסום שם הנעצר ושם אחיו, וזאת כדי להגן על האח, מאחר שנטען כי אח זה הינו תושב זר וביטחונו האישי יעורער בי-פירסום כזה.

תירוץ זה של בית-המישפט מוזר ביותר, שכן במיקרה אחר, שבו טען מנהל-המכס לשעבר דויד פלד, כי החשבון שלו בשווייץ הוא בבעלות אחותו, המת-גוררת במדינה האוסרת הפקדות כספים בשווייץ, לא נאסר פירסום שמו של פלד אך לא פורסם שמה של האחות. ואילו כאן אסר בית-המישפט את פירסום שם העצור הישראלי.

ובכן, כיוון שבית-המישפט לא אסר פירסום פרטים מזהים, כדאי לדעת כי העצור הוא המפיץ של עיתון-הערב הכי פוץ בישראל, בעל חנות-תכשיטים גדולה בצפון תל-אביב.

מישרד התחבורה

ומורי-הנהיגה

תקנות מישרד-התחבורה מקנות למיש-רד את הזכות שלא לתת רישיון הוראת-נהיגה למי שלא עבר השתלמות מיקצור-עית. תקנות אלה נוצלו על-ידי שני אי-גונים, כדי להרוויח כסף על חשבון מור-רי-הנהיגה.

המורים לנהיגה בארץ מאורגנים בכמה מיסגרות אירגוניות. מנהל שירותי-רישוי ורכב במישרד-התחבורה, אברהם בר-אוריין, עשה יד אחת עם גוף הקרוי אירגון-בתי-ספר-ומורים-לנהיגה בישראל, יחד עם חברה בשם "חש"ן" מרחוב אלנבי 145 בחיפה. שני גופים אלה של-חו חוזרים לכל מורי-הנהיגה בארץ, בי-הודעה שהם נדרשים להשתתף בהשתל-מות בת יומיים במלון "שפיים". ההש-תלמות תעדיכן אותם, כדיברי החוזר, בי-נושאי פסיכולוגיה ומתודיקה של המיק-צוע. יומיים אלה יעלו לכל אחד 495 לירות. מי שלא ישתתף בהם, לא יקבל רישיון של מורה-נהיגה.

בתגובה לכך פנה אירגון בתי-הספר לנהיגה בצפון תל-אביב במכתב ליועץ-המישפטי-למשלה, אהרון ברק. ה-מכתב קובע, כי הסכום שיקבלו מארגני ההשתלמות יהיה 1.5 מיליון לירות. ה-מכתב שואל: האם המורים חייבים, לפי התקנה, לשלם עבור ההשתלמות? האם התקנה מחייבת כי ההשתלמות תי-ערך בבית-מלון, והאם ניתן לאלץ מורה-לנהיגה להפסיד יומיים עבודה? המכתב מציע כי ההשתלמות תיעשה בשעות הערב, באולמי התיאוריה של מישרד-התחבורה, וכך יחסכו 1.5 מיליון הלירות.

הבורסה

במזל "אריה"

ההתעוררות במניות חברת-הביטוח "אריה" נובעת מכך שחוג מצומצם יודע, כי לקראת חודש אפריל יגיעו שערי מניות אלה ל-550 נקודות. כך קורה מדי-שנה, וכך יקרה גם השנה, הווי אומר, מי ש-יקנה כיום מניות אלה יעשה 25% בי-שלושה חודשים, או כ-8% נקי לחודש. מי שמחפש השקעה בטוחה לשלושה חוד-שים - זוהי המניה עבורו.

כמה שווה

הלירה?

"בנק לאומי" בניו-יורק מודיע בחלוני-הראווה שלו, כי הוא קונה לירות ישרא-ליות ב-9 סנט הלירה, ומוכר אותו ב-12 סנט הלירה. הבנק קונה, אם כן, לפי שער של 11.11 לירות הדולר, ומוכר לפי שער של 8.3 לירות הדולר. רווח לא רע.

מתנות מאמריקה

בימים אלה הגיעה לשגרירות ארצות-הברית בישראל רשימת המוסדות הישי-ראליים שקיבלו 30 מיליון דולר מתנה מארצות-הברית. מדובר במוסדות שקיב-לו הלוואות במיסגרת סיוע-החוף האמרי-קאי (א.י.ד.), ועתה נמחקו הלוואות אלה. המחיקה נעשתה על-ידי ועדת הקוני-גרס האמריקאי, וטיפל בה משרד גור-כי-הדין של מייק פלדמן, שהיה יועץ ומקורב לנשיא ג'ונסון. עזר לו בטיפול במחיקה אברהם פינברג, שעמד בי-ראש חברה-הנאמנים של "מכון וייצמן", ואף הוא מראשי המפלגה הדמוקרטית (בישראל הוא בעל מיפעל "קוקה-קולה" ומלון "הילטון" בירושלים).

המוסדות שלהם נמחקו החובות הם: חברת "כלל", שעבור הוצאת "אנציקלר-פדיה יודאיקה" קיבלה שני מיליון דולר בתירוץ שהם הוצאו על "תוכנית ישרא-לית לתרגומים מדעיים"; מכון וייצמן - 21.5 מיליון דולר; האוניברסיטה העיב-רית - 300 אלף דולר; אוניברסיטת תל-אביב - 2 מיליון דולר; הטכניון - 2 מיליון דולר; קרן-התרבות אמריקה-ישראל - 600 אלף דולר; אוניברסיטת בר-אילן - 800 אלף דולר; קרן הגנג - 400 אלף דולר; אירגון נשי מיזרחי - 200 אלף דולר.

שכר ואינפלציה

את הדברים הבאים כתב לא שמאלן קיצוני או ירוחם משל, להבדיל, אלא הפובליציסט השמרן של "הארץ", אב-רהם שווייצר, האומר בשפה בוטה את שמסים לטשטש כתבים כיובל אליצור ואחרים, בהטיפים נגד תוספת-יוקר ותוספת-שכר לאחרים.

וכך קובע שווייצר ("הארץ", 21.12.76): "הצמדת-השכר מפגרת שלוש פעמים: הי-פיצוי הוא רק 70%, וגם הוא משתלם באיחור של 6 חודשים, על ממוצע 12 החודשים שחלפו. אם יקח דגם עיוני, שבו עליית-המחירים החדשית הממוצעת היא 2.5% (שעור שנתי של 30%) יקבל הנובד 21 אחוזים תוספת לשכרו מרא-שית התקופה, שעה שהמדד עומד על 145. לשון אחרת, הפיצוי הוא פחות ממחצית עליית המחירים. מי שמבקש, איפוא, לדעת מדוע נמשכת האינפלציה הזוהרת, זאת התשובה המבקשת. הני-מוקים הם סטנדרטיים: כשאין כוח לה-טיל מיסים, באופן פרמלי, מטילים או-תם בעזרת תהליך אינפלציוני. וכפי שהיה מקובל מאז-ומתמיד, מוטל המיס על מי שאינו יכול להתגונן מפניו... מי שיוצא קרה מן התהליך הוא השכיר המצוי. ואם יש מי שאינו מבין את סיבת אובדן-האדהה למיפלגת העבודה, מוטב שיהר-הר בנאמר לעיל."

אין רוב לתקציב

ממשלת-המעבר של יצחק רבין ח-שת מן הצפוי בתחילת אפריל, כאשר יסתיים התקציב הנוכחי של המדינה. הי-תקציב החדש טרם אושר, ועתה אין ל-ממשלה רוב בכנסת להעביר את התקציב שבו היא רוצה. הממשלה תהיה תלויה, החל מן האחד באפריל, בחילת שנת-התקציב החדשה, בחסדי האופוזיציה בי-כנסת, שתוכל למנוע הוצאת כספים כי-ראות עיניה.

האופוזיציה תוכל למנוע מן הממשלה הזרמת כספים למשק כדי לשחד שכבות מצביעים, כפי שנעשה בדרך-כלל לפני בחירות. המצב המיוחד הזה נובע מכך שאין החוק מביא בחשבון מצב שבו הממשלה ממשיכה לשלוט כממשלת-מעבר אך אין לה רוב בכנסת. חוגי מישפט מכינים עתה הצעה שלפיה, במיקרה של ממשלת-מעבר, יאריכו אוטומטית את תקופת של התק-ציב הקיים עד לבחירות הקרובות.

נוה כוללת

הפנסיה?

בית-הדין לעבודה ידון השבוע בעניין בעל חשיבות עקרונית, הנוגע לכל השכי-רים בארץ: האם ההפרשות לקרנות-הגמל צריכות להיות על השכר הכולל תשלומים גלובאליים?

פינחס ברסלר, עובד בכיר לשעבר בבנק הפועלים, הגיש את התביעה נגד-בנק. התביעה טוענת כי משכורתו כו-לת גם את התשלום הגלובאלי הקבוע לנוסף למשכורתו, וכי על הבנק היה לכיר מדי-חודש לקרן הגימלאות המר-ית הפרשות גם עבור סכום זה. להחלטה בעניין זה חשיבות מיוחדת, שכן בעקבות הרפורמה קיים שכר ברו-טו הכולל את כל התוספת קיים למשכורת, אולם ההפרשות לקרנות נעשות לפי הי-שכר בניכוי התוספות הללו.

להציל את חברת העובדים!

חזון שיקום וייטול על עצמו להציל את חברת-העובדים מה שדרוש הוא מינוי כוח כלכלי ובעל חזון מדרגה גבוהה ל-תפקיד יושב-ראש חברת-העובדים, לפרק-זמן מוגבל של שנה, שתפקידו יהיה התי-אמת חברת-העובדים לשואה הכלכלית הקרבה ובאה. בדיקה של מועמדים תעי-לה שם אחד או שניים, המתבזבזים עתה בטיפול בעניינים שוליים. אם יימצא בירוחם משל העוז לבצע את התוכנית, הוא יירשם בספר ההיס-טוריה כמציל ההסתדרות.

התפטרותו של יושב-ראש מועצת-המני-לים של "שיכון-עובדים", יורם רון, וסירובו של המנכ"ל המיועד רפאל אד-רעי לקבל את התפקיד, מאפשרות לי-חברת-העובדים לסגור את החברה. שי-כון-עובדים היא חברה מיוחדת, שאין הצדקה לקיומה. הניהול הכושל של אברהם עופר הביא אותה לשואה כל-כלית, ומוטב לסגרה במקום להשקיע 200 מיליון לירות מכספי המדינה ותי-הסתדרות להבראתה. הפיתרון האידיאלי הוא להפוך אותה למחלקת-מכירות של "סולל-בונה", החברה המצליחה בניהולו של שרגא רוטמן, לעבוד ולהרוויח למרות השפל הכלכלי בבנייה.

חברת-העובדים אינה צריכה להסתפק בסגירת "שיכון-עובדים". המשק הולך לקראת שנים קשות ביותר. התקופה ש-בה המדינה הצילה את חברת-העובדים משואות כלכליות חלפה, מה גם שעדיין לא ברור מי ישלוט במדינה ובאוצר. כל משק החווה מצב כלכלי קשה חייב לעשות הכל להידוק ההגזרה וקיצור הי-חיות. חברת-העובדים חייבת לקצץ עתה בכל ענף חולה ולא-ריווחי, לחסל ולסגור חברות ומפעלים שהחזקתם היא בנזר-מותרות. ניתוח מכאוב זה הכרחי, כדי שחברת-העובדים תחזיק מעמד בשנים הי-באות. ניתוח כזה יודעת לעשות כל חי-רתיענק אמריקאית, כדי להציל את עצמה.

הצרה היא שהנהגת חברת-העובדים של היום אינה מודעת כלל לצפוי. מז-כיר חברת-העובדים, אפרים ריינר, עו-בר לסקטור הפרטי, ויושב-ראש חברת-העובדים, ירוחם משל, עוסק בפולי-טיקה. הבסיס הכלכלי של משק ההס-תדרות מתערער והולך, ואין איש בעל-

אפרים ריינר הכלכל והפרט